

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai "LINAVAL"

2019-10-22 Nr. S. 228

Lietuvos advokatūrai

Lietuvos notarų rūmams

Asociacijai Lietuvos antstolių rūmai

Lietuvos auditorių rūmams

Lietuvos architektų rūmams

Lietuvos Respublikos odontologų rūmams

Draudimo brokerių rūmams

Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijai

Lietuvos gretutinių teisių asociacijai

DĖL LR VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO Nr.19-3162(3)

Š. m. spalio 22 d. Tarpinstituciniame pasitarime ir spalio 23 d. Vyriausybės pasitarime bus svarstomas Vidaus reikalų ministerijos parengtas LR viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame 3 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad *asociacijoms nauji viešojo administravimo įgaliojimai nesuteikiami. Ministerijos, kurių ministrams pavestose valdymo srityse veikia viešojo administravimo įgaliojimus turinčios asociacijos, turi peržiūrėti šiuos įgaliojimus ir iki 2025 m. sausio 1 d. parengti reikiamus teisės aktų pakeitimus, kuriais asociacijų turimi viešojo administravimo įgaliojimai, laikantis šio įstatymo nustatytos tvarkos ir reikalavimų būtų perduoti atitinkamiems subjektams.*

LPK nuomone, tokia nuostata prieštarauja iki šiol valstybės deklaruotai politikai, kad valstybė turėtų atsisakyti funkcijų, kurias gali vykdyti verslas arba verslo savireguliacijos struktūros; kad valstybės institucijų veikla turi būti optimizuojama; kad naujos valstybinės organizacijos steigiamos tik jeigu norimų tikslų nėra galimybės pasiekti kitomis priemonėmis.

Vyriausybė, verslo bendruomenė ir profesinės sąjungos yra sudariusios Susitarimą dėl šalies pažangai būtinų reformų. Šiame nacionaliniame susitarime be kita ko yra įtvirtinta siekiamybė didinti viešojo sektoriaus efektyvumą, atsisakyti valstybei nebūdingų paslaugų, skatinti socialinius partnerius ir visuomenę dalyvauti valstybės valdyme. Kyla abejonių, ar parengtas įstatymo projektas neprieštarauja šio nacionalinio susitarimo principams.

Apskritai kelia nerimą, kad įstatymo projektu valstybė pasirinko ne demokratinei valstybei būdingą viešojo administravimo politiką, grindžiamą pasitikėjimu ir bendradarbiavimu su verslo bendruomene, bet galios telkimo valstybės rankose politiką.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu asociacijų jau turimi viešojo administravimo įgaliojimai yra suteikti įvairiose ūkio šakose, kurių politikos formavimą įgyvendina skirtingos ministerijos (Teisingumo, Aplinkos, Sveikatos apsaugos, Susisiekimo, Kultūros ir kt.). Tačiau konceptualų įstatymo

pakeitimą parengė Vidaus reikalų ministerija, kuri neformuoja politikos nei vienoje iš paminėtų ūkio šakų.

Viešojo administravimo įstatymas yra bendrasis, todėl kyla abejonių, ar teisinga *a priori* atimti galimybę asociacijoms atskirose šakose turėti tokius įgaliojimus, nesigilinant į tos šakos poreikius ir specifiką. Juo labiau, kad viešojo administravimo įgaliojimai asociacijoms suteikiami tik specialiaisiais įstatymais, t. y. to paties lygio teisės aktu, kurį priima Seimas.

Nors viešojo administravimo įgaliojimų suteikimas nėra vienintelis būdas leisti verslui vykdyti viešąsias funkcijas, tačiau tai vienintelis ir teisingiausias būdas, kai įgaliojimai turi būti suteikti konkrečiam subjektui, atitinkančiam išskirtinius ar unikalius kriterijus, t. y. kai negali būti taikoma koncesija, viešųjų pirkimų konkursas ir kitokie būdai, kurie skirti platesniam subjektų ratui ir grindžiami įprastu konkuravimu bei daugumai prieinamais kriterijais. Todėl besąlygiškai atsisakyti galimybės suteikti asociacijoms viešojo administravimo įgaliojimus nėra racionalu, nes gali būti situacijų, kai reikės taikyti būtent tokį būdą.

Įstatymo projekto 3 straipsnyje numatyta, kad *iki šio įstatymo įsigaliojimo asociacijoms suteikti viešojo administravimo įgaliojimai po 2025 m. sausio 1 d. asociacijų gali būti vykdomi tik atvejais, kai jų perdavimas yra objektyviai neįmanomas*. LPK nuomone, tokia nuostata nenustato aiškių kriterijų ir sukuria prielaidas piktnaudžiavimui, nes valstybė (jeigu būtų tokia politinė valia) turi galimybę perimti ir vykdyti bet kokius viešojo administravimo įgaliojimus, kadangi valstybės galimybės yra didžiulės ir jai visos veiklos yra įmanomos. Tokiu būdu atsiranda rizika, kad sąvoka „*objektyviai neįmanomas*“ bus interpretuojama pagal situaciją, šališkai, nesilaikant vieningų kriterijų.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtas aplinkybes, kviečiame asociacijos aktyviai reikšti nuomonę LR Vyriausybei bei LR Seimui dėl minėto teisės akto projekto bei dalyvauti projekto aptarimuose.

Pagarbiai

Vykdomasis direktorius

Ričardas Sartatavičius